

Veckans växt v. 27-28 2009

Prakttry (*Weigela*)

Prakttrysläktet (*Weigela*) omfattar ca 10 arter, samtliga härstammar från östra Asien. Den första arten beskrevs 1780 av Linnélärjungen Carl Peter Thunberg (1743-1828) som noterade den i Japan under en av sina resor. Han gav den namn efter Christian Ehrenfried von Weigel (1748-1831), som var professor i Greifswald i bland annat botanik. De mest härdiga arterna och sorterna klarar sig i Sverige upp till zon 3-4. De trivs i väl-dränerad, näringsrik jord i sol till halvskugga.

Stor prakttry (*W. coraeensis*) är en art från Japan som introducerades till Europa någon gång före 1856. Den såldes i Danmark och av Alnarps trädgårdar på 1860-talet under namnet *W. amabilis*. Den kan bli upp till 2 m hög, får gulvita och rosa blommor i juni, och skall klara sig till zon 2.

Rosenprakttry (*W. florida*) är en art från Japan, Korea, norra Kina och Manchuriet, introducerad till Europa 1845 av Robert Fortune som funnit den i en kinesisk trädgård. Den odlades i Danmark på 1850-talet och såldes av Alnarps trädgårdar från och med 1860-talet under namnet *W. rosea*. Rosenprakttry kan bli upp till 2 m hög och får mörkrosa blommor i maj-juni.

Vårprakttry (*W. praecox*) är en art från Japan, Korea och Manchuriet som introducerades till Europa på 1890-talet och såldes från Alnarps trädgårdar 1902. Den blir upp till 2 m hög och får rosenröda blommor i maj.

Sorter av prakttry

Eftersom flera prakttryarter är lätta att korsa med varandra har många namnsorter tagits fram under åren. Ofta vet man inte längre vilka arter som använts. Alnarps trädgårdar sålde på 1890-

talet ca 12 sorter och under 1900-talets första årtionde ca 20 sorter. Några som såldes av Alnarps trädgårdar före 1939 är till exempel:

- **'Avalanche'** saluförd 1909 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Tidigblommande, starkväxande. Vita blommor. Såld av Alnarp under 1930-talet.
- **'Bouquet Rose'** saluförd 1899 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Tidigblommande. Karminrosa blommor. Såld från Alnarp under 1920-tal och 1930-tal.
- **'Caméléon'** framtagen av M. Billiard i Frankrike. Presenterad i tidskriften *Revue Horticole* 1868. Blommor först vita men med åldern mer och mer rosa. Såld från Alnarp från 1890-tal till 1910-tal och under 1930-tal.
- **'Candida'** framtagen av Thibault & Keteleer i Frankrike. Presenterad i tidskriften *Revue Horticole* 1879. Blommor ganska stora, helt vita. Såld från Alnarp från 1890-tal till 1900-tal.
- **'Conquête'** saluförd 1896 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Mycket stora mörkrosa blommor. Såld från Alnarp under 1900-tal.
- **'Desboisii'** presenterad i tidskriften *Revue Horticole* 1861. Blommor karminrosa. Såld från Alnarp från 1880-tal till 1900-tal.
- **'Eduard André'** ('Ed. Andrée') sannolikt framtagen av Van Houtte i Belgien ca 1878. Blommor mörkt brunröda. Såld från Alnarp under 1900-tal och 1910-tal.
- **'Eva Rathke'** saluförd 1892 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Kompakt buske med stora röda blommor. Populär under lång tid. Såld från Alnarp från 1900-tal till 1930-tal.
- **'Fleur de Mai'** saluförd 1899 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Blommor med laxrosa insida och marmorerat lilarosa utsida. Tidigblommande.
- **'Gratisima'** saluförd 1881 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Såld från Alnarp under 1900-tal och 1910-tal.
- **'Groenewegenii'** troligen framtagen av Van Houtte i Belgien 1859. Presenterad i tidskriften *Revue Horticole* 1861. Mörkt rosaröda blommor. Såld från Alnarp från 1890-tal till 1900-tal.
- **'Hendersonii'** troligen framtagen av Van Houtte i Belgien ca 1870. Såld från Alnarps trädgårdar under 1890-tal och 1900-tal.
- **'Kosteriana variegata'** presenterad i tidskriften *Deutsches magazin für Garten- und Blumenkunde* 1871. Vacker sort med brokiga blad. Kompakt växtsätt, rosa blommor. Såld från Alnarp från 1890-tal till 1910-tal.
- **'Lavallei'** presenterad av Van Houtte, Belgien ca 1869. Såld från Alnarps trädgårdar under 1890-tal till 1900-tal, och 1920-tal till 1930-tal. Karminrosa blommor med vit fläck.
- **'Le Printemps'** saluförd 1901 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Rosa blommor med ljusare rosa kant. Mycket rikblommande. Såld från Alnarp under 1920-tal och 1930-tal.
- **'Lowii'** presenterad i tidskriften *L'horticulteur Français* 1870, möjligen framtagen av Lemoine. Såld från Alnarp från 1890-tal till 1900-tal.
- **'Madame Coturier'** framtagen av Billiard i Frankrike. Presenterad i tidskriften *Revue Horticole* 1868. Senblommande. Vita blommor som åldras rosa. Såld från Alnarp under 1900-tal och 1910-tal.
- **'Nana Variegata'** sannolikt den sort som presenterades av Baudriller i Frankrike 1880. Liten kompakt buske, blad med krämgul kant. Mörkrosa knoppar och rosa blommor. Såld från Alnarp från 1890-tal till 1910-tal.
- **'Othello'** saluförd av 1882 av Lemoine et fils (Lemoine & son) i Frankrike. Smala karminröda blommor med gult centrum. Såld från Alnarp under 1930-tal.
- **'Stelzneri'** presenterad av Van Houtte, Belgien 1861. Knoppar blodröda, blommor stora och rödlila. Mycket blomrik. Såld från Alnarp från 1890-tal till 1910-tal.
- **'Van Houttei'** presenterad av Van Houtte, Belgien 1861. Blomma karminröd med ljusrosa teckning, violett insida. Såld från Alnarp från 1900-tal till 1910-tal.
- **'Venosa'** framtagen av Billiard i Frankrike, presenterad i tidskriften *Revue horticole* 1868. Blommor med mörkrosa utsida, ljusare insida, vit teckning på båda sidor. Rikblommande.

Bild ovan: Weigela, okänd sort från Vitemölla i Skåne.

Text: Anna Andreasson

Foto: Kerstin Olsson